



C/2023/445

1.12.2023

P9_TA(2023)0106

Wdrażanie cywilnego wymiaru WPBiO i innej cywilnej pomocy UE w zakresie bezpieczeństwa

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 kwietnia 2023 r. w sprawie wdrażania cywilnego wymiaru WPBiO i innej cywilnej pomocy UE w zakresie bezpieczeństwa (2022/2196(INI))

(C/2023/445)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając tytuł V Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego rozdział drugi sekcja druga zawierający postanowienia dotyczące wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO),
- uwzględniając konkluzje Prezydencji ze szczytu Rady Europejskiej w Santa Maria da Feira w dniach 19–20 czerwca 2000 r.,
- uwzględniając cywilny cel podstawowy na rok 2008, zatwierdzony przez Radę Europejską 17 grudnia 2004 r.,
- uwzględniając nowy cywilny cel podstawowy na rok 2008, zatwierdzony przez Radę Europejską 19 listopada 2007 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 11 grudnia 2013 r. pt. „Kompleksowe podejście UE do zewnętrznych konfliktów i sytuacji kryzysowych” (JOIN(2013)0030),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zintegrowanego podejścia do konfliktów i kryzysów zewnętrznych,
- uwzględniając konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 19 listopada 2018 r. w sprawie ustanowienia umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa z dnia 10 grudnia 2018 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa z dnia 14 listopada 2022 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 25 listopada 2020 r. pt. „Trzeci unijny plan działania w sprawie równości płci (GAP III) – ambitny program na rzecz równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych UE” (JOIN(2020)0017), unijne strategiczne podejście w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa z dnia 10 grudnia 2018 r. oraz towarzyszący mu plan działania z dnia 4 lipca 2019 r., a także strategię i plan działania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 21 grudnia 2021 r. na rzecz zwiększenia udziału kobiet w cywilnych misjach w dziedzinie WPBiO na lata 2021–2024,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie młodzieży w działaniach zewnętrznych z dnia 5 czerwca 2020 r.,
- uwzględniając plan działania Rady w zakresie zmiany klimatu i obronności z dnia 9 listopada 2020 r.,
- uwzględniając koncepcję Rady dotyczącą zintegrowanego podejścia do zmiany klimatu i bezpieczeństwa z 5 października 2021 r.,
- uwzględniając trzecią doroczną konferencję przeglądową dotyczącą umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO, która odbyła się w Brukseli 19 listopada 2021 r.,
- uwzględniając czwartą, a zarazem ostatnią doroczną konferencję przeglądową dotyczącą umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO, która odbyła się 16 listopada 2022 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO z dnia 13 grudnia 2021 r.,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009⁽¹⁾ (rozporządzenie ustanawiające ISWMR),
 - uwzględniając „Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony – dla Unii Europejskiej, która chroni swoich obywateli, swoje wartości i interesy oraz przyczynia się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa”, zatwierdzony przez Radę 21 marca 2022 r. i poparty przez Radę Europejską 25 marca 2022 r.,
 - uwzględniając konkluzje Rady w sprawie umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO z dnia 12 grudnia 2022 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie ESDZ pt. „Report on the Follow-up Baseline Study on Integrating Human Rights and Gender Equality into the European Union’s Common Security and Defence Policy” [Sprawozdanie z następczego badania podstawowego dotyczącego włączania do wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej problematyki praw człowieka i równouprawnienia płci] z dnia 30 marca 2022 r.,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0091/2023),
- A. mając na uwadze, że cywilne zarządzanie kryzysowe od 1999 r. jest kluczowym filarem unijnej WPBiO w zakresie zapobiegania konfliktom, stabilizacji i wspierania trwałego pokoju; mając na uwadze, że od czasu rozpoczęcia w 2003 r. cywilnej Misji Policyjnej UE w Bośni i Hercegowinie (EUPM), która była pierwszą misją w dziedzinie WPBiO, minęło 20 lat; mając na uwadze, że cywilne zarządzanie kryzysowe ma swoją podstawę w Traktatach i priorytetach z Santa Maria da Feira z 2000 r.; mając na uwadze, że zgodnie z art. 42 TUE państwa członkowskie są odpowiedzialne za zapewnianie zdolności niezbędnych do prowadzenia misji; mając na uwadze, że UE obecnie realizuje 12 misji cywilnych i że w ciągu 20 lat cywilnego zarządzania kryzysowego uruchomiła 24 misje cywilne na trzech różnych kontynentach, co wskazuje, że zapotrzebowanie na cywilne zarządzanie kryzysowe wzrosło, również w wyniku niesprowokowanej i nieuzasadnionej wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie; mając na uwadze, że misje cywilne mają kluczowe znaczenie jako element szerszej reakcji UE na wyzwania w zakresie bezpieczeństwa przy zastosowaniu środków niewojskowych oraz że wymagają skutecznych szkoleń i zdolności operacyjnych, aby nadążać za zmieniającym się środowiskiem zagrożeń na wschodzie i południu Europy; mając na uwadze, że pogarszająca się sytuacja w zakresie bezpieczeństwa i kryzys humanitarny w Unii Europejskiej oraz w jej sąsiedztwie zwiększyły zapotrzebowanie na misje w dziedzinie WPBiO, co znacznie obciążało budżet wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB);
- B. mając na uwadze, że jednym z celów Strategicznego kompasu UE jest wzmocnienie cywilnych i wojskowych misji i operacji UE w dziedzinie WPBiO poprzez udzielenie im bardziej kompleksowych i elastycznych mandatów, upowszechnianie szybkiego i bardziej elastycznego procesu decyzyjnego oraz zapewnienie większej solidarności finansowej; mając na uwadze, że unijna tożsamość misji w dziedzinie WPBiO wzmacnia pozycję UE jako usankcjonowanej potęgi cywilnej; mając na uwadze, że UE dąży do tego, by stać się bardziej asertywnym i zdecydowanym gwarantem bezpieczeństwa, lepiej przygotowanym do stawiania czoła obecnym i przyszłym zagrożeniom i wyzwaniom, oraz do obrony europejskiego i światowego porządku bezpieczeństwa wraz z partnerami; mając na uwadze, że cywilny wymiar WPBiO to unikatowy instrument, dzięki któremu UE może reagować na najpilniejsze kryzysy przy użyciu środków cywilnych; mając na uwadze, że dzięki dostępowi do planowania, zasobów i logistyki WPBiO ma potencjał, by stać się głównym czynnikiem umożliwiającym cywilne zarządzanie kryzysowe w sytuacjach nadzwyczajnych, oraz że WPBiO należy wykorzystywać jako praktyczne centrum odporności społecznej i odbudowy zarówno w obliczu katastrof spowodowanych przez człowieka, jak i klęsk żywiołowych; mając na uwadze, że powinno to umożliwić misjom i operacjom w dziedzinie WPBiO szybkie dostosowanie się do nowych zagrożeń i wyzwań oraz zwiększenie ich skuteczności, również w świetle nowego kontekstu bezpieczeństwa i rosnącej obecności naszych strategicznych konkurentów na obszarach operacyjnych; mając na uwadze, że w obecnym kontekście geopolitycznym pilnie potrzebny jest skuteczniejszy cywilny wymiar WPBiO; mając na uwadze, że UE i państwa członkowskie uzgodniły wzmocnienie cywilnego wymiaru WPBiO w drodze nowej umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO, umożliwiającej szybsze rozmieszczenie misji, również w trudnych warunkach;
- C. mając na uwadze, że w 2001 r. Rada w Göteborgu podjęła decyzję o rozmieszczeniu 200 sędziów i prokuratorów, puli ekspertów w dziedzinie administracji cywilnej oraz zespołów obrony cywilnej liczących do 2 tys. osób; mając na uwadze, że w cywilnym celu podstawowym (CHG) z 2010 r. przewidziano dodatkowych 285 ekspertów ds. analizy konfliktów, sprawiedliwości okresu przejściowego i dialogu, a także utworzenie zespołów reakcji cywilnej (ZRC), czyli 100-osobowego grona ekspertów;
- D. mając na uwadze, że cywilny wymiar WPBiO pomaga realizować zintegrowane podejście do konfliktów i kryzysów w obszarach takich jak utrzymywanie porządku publicznego, praworządność, administracja cywilna, reforma sektora bezpieczeństwa (RSB) i monitorowanie zgodnie z art. 42 i art. 43 TUE, oraz że towarzyszą mu środki uzupełniające wdrażane w kontekście unijnego programu „Globalny wymiar Europy”, które wzmacniają bezpieczeństwo międzynarodowe;

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1.

- E. mając na uwadze, że przyjęcie w 2018 r. umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO było znaczącym krokiem naprzód, jeśli chodzi o wzmacnianie zdolności unijnego cywilnego zarządzania kryzysowego, ponieważ zwiększyło odpowiedzialność państw członkowskich, ich obowiązki i wkład zasobów; mając na uwadze, że państwa członkowskie muszą zwiększyć zaangażowanie polityczne i techniczne oraz przeznaczyć więcej zasobów ludzkich i gospodarczych, aby osiągnąć uzgodnione cele oraz większy poziom legitymacji tych misji;
- F. mając na uwadze, że na przestrzeni lat zadania w ramach cywilnego wymiaru WPBiO poszerzyły się o m.in. sprawiedliwość okresu przejściowego, mediację, dialog i analizę konfliktów, pomoc we wdrażaniu reform za pomocą praktycznych porad, szkoleń i sprzętu, oraz mając na uwadze, że muszą one niezwłocznie dostosować się do nowych i pojawiających się wyzwań, takich jak zagrożenia hybrydowe, w tym cyberataki, instrumentalizacja migracji, obce ingerencje, manipulacja informacją, terroryzm i radykalizacja, bezpieczeństwo morskie, przestępczość zorganizowana i ochrona dziedzictwa kulturowego; mając na uwadze, że unijne misje i operacje prowadzone w ramach WPBiO są często celem zagrożeń hybrydowych, w tym dezinformacji, co zagraża ich skuteczności w stabilizowaniu kraju, w którym są rozmieszczone; mając na uwadze, że zmiana klimatu i degradacja środowiska poważnie wpływają na środowisko operacyjne zarządzania kryzysowego i że należy poświęcać im coraz większej uwagi przy planowaniu i realizacji misji cywilnych;
- G. mając na uwadze, że na wielu obszarach dotkniętych konfliktem mieszka duża populacja młodzieży; mając na uwadze, że młodzież powinna być czynnie zaangażowana w tworzenie trwałego pokoju i bezpieczeństwa, przyczyniając się do zapobiegania konfliktom i budowania pokoju, w tym do upowszechniania praworządności, sprawiedliwości i pojednania; mając na uwadze, że UE dąży do wspierania praw dziecka w swoich działaniach zewnętrznych, ale zobowiązanie to nie jest jeszcze w pełni realizowane w kontekście WPBiO;
- H. mając na uwadze, że UE dąży do umieszczenia Agendy ONZ dotyczącej kobiet, pokoju i bezpieczeństwa w centrum swojej WPBiO, a państwa członkowskie dążą do zwiększenia reprezentacji kobiet w misjach w dziedzinie WPBiO, ale w umowie w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO z 2018 r. nie określono konkretnego celu dotyczącego reprezentacji kobiet w misjach cywilnych ani nie odniesiono się do parytetu płci;
- I. mając na uwadze, że udział kobiet w misjach/operacjach w dziedzinie WPBiO nie zmienił się przez pięć lat (2015–2020); mając na uwadze, że w strukturach cywilnych kwater operacyjnych (Dyrekcja ds. Zintegrowanego Podejścia na rzecz Bezpieczeństwa i Pokoju (ISPD), Dyrekcja ds. Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (SECDEFPOL) oraz Komórka Planowania i Prowadzenia Operacji Cywilnych (CPCO)) kobiety stanowią około 50 % wszystkich pracowników, ale nadal są niewystarczająco reprezentowane na stanowiskach kierowniczych (30 %);
- J. mając na uwadze, że od 2017 r. szkolenie przed rozpoczęciem misji, obejmujące elementy praw człowieka i równości płci, jest obowiązkowe dla wszystkich pracowników; mając na uwadze, że takiego szkolenia nie odbyła ponad jedna trzecia osób uczestniczących w ankiecie przeprowadzanej na potrzeby sprawozdania z następczego badania podstawowego dotyczącego włączania problematyki praw człowieka i równouprawnienia płci do wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej;
- K. mając na uwadze, że do maja 2023 r. państwa członkowskie mają przyjąć nową umowę w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO, aby kontynuować wysiłki na rzecz bardziej skutecznych i wydajnych cywilnych misji w dziedzinie WPBiO, ze szczególnym uwzględnieniem rosnących wyzwań w zakresie bezpieczeństwa na szczeblu globalnym; mając na uwadze, że zmieniający się krajobraz geopolityczny i zmieniające się środowisko bezpieczeństwa, w tym konflikty wokół Unii Europejskiej i na gruncie europejskim, a także niesprovokowana i nieuzasadniona wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie, dezinformacja, terroryzm oraz hybrydowe i złowrogie zagrożenia, wymagają pełnego zaangażowania, aby wzmocnić cywilny wymiar WPBiO w drodze nowej umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO;

Wzmocnienie strategicznej wizji cywilnego zarządzania kryzysowego

1. podkreśla, że cywilne zarządzanie kryzysowe UE znacząco przyczynia się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz odgrywa kluczową rolę we wdrażaniu zintegrowanego podejścia UE do konfliktów i kryzysów zewnętrznych;
2. przypomina, że zarządzanie kryzysowe leży u podstaw unijnej WPBiO, w szczególności poprzez jej misje i operacje wojskowe i cywilne; przypomina, że kluczowym wnioskiem z analizy zagrożeń z 2020 r. była potrzeba wzmocnienia zdolności UE do szybkiego reagowania na sytuacje kryzysowe i zwiększenia jej ogólnej gotowości; podkreśla w związku z tym znaczenie zadań powierzonych pracownikom biorącym udział w cywilnych misjach w dziedzinie WPBiO, co oznacza dla państw członkowskich konieczność zapewnienia odpowiednich profilów w celu zwiększenia wkładów krajowych w cywilne misje w dziedzinie WPBiO, a dla ESDZ – wdrożenie uważnej polityki kadrowej; zauważa, że UE odgrywa również kluczową rolę w tworzeniu miejsc pracy, zatrudniając pracowników międzynarodowych i miejscowych;
3. wzywa państwa członkowskie do wykorzystania nowej umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO do wzmocnienia strategicznej wizji cywilnego zarządzania kryzysowego przez doprecyzowanie roli, skuteczności i wartości dodanej cywilnego wymiaru WPBiO oraz przez określenie wspólnego poziomu ambicji w zakresie cywilnego zarządzania kryzysowego;

4. przypomina, że analiza zagrożeń poprzedzająca przyjęcie Strategicznego kompasu w 2022 r. była wyjątkowym wysiłkiem na rzecz uaktualnienia doktryny bezpieczeństwa i obrony UE: zachęca państwa członkowskie i ESDZ do skorzystania z tej analizy podczas dyskusji na temat przyszłości cywilnego zarządzania kryzysowego i przewidywanego wykorzystania cywilnego instrumentu w dziedzinie WPBiO;

5. uważa, że tradycyjne zadania z zakresu cywilnego wymiaru WPBiO, takie jak utrzymywanie porządku publicznego, praworządność, administracja cywilna, reforma sektora bezpieczeństwa, monitorowanie, rozbrojenie oraz demobilizacja, są ważniejsze niż kiedykolwiek dla stabilizacji i modernizacji sektorów bezpieczeństwa i sprawiedliwości; podkreśla potrzebę nieustannego aktualizowania i rozszerzania zadań w ramach zintegrowanego podejścia oraz traktatów w obliczu nowych rodzajów ryzyka i zagrożeń, które się pojawiły, a tym samym doprowadziły do powstania nowego środowiska bezpieczeństwa; zwraca uwagę na potrzebę uwzględnienia i wzmocnienia zagadnień przekrojowych, dotyczących w szczególności:

- a) bezpieczeństwa ludzkiego;
- b) potrzeb w zakresie bezpieczeństwa i rozliczalności rządów państw przyjmujących i lokalnych grup ludności;
- c) wrażliwości na aspekt płci, równości oraz Agendy ONZ dotyczącej kobiet, pokoju i bezpieczeństwa;
- d) programu działań na rzecz młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa oraz dzieci w konfliktach zbrojnych;
- e) mediacji, dialogu i pojednania;
- f) wyraźnego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego;
- g) powiązań między zmianą klimatu a bezpieczeństwem;
- h) współpracy cywilno-wojskowej, poprzez propagowanie praworządności i rozliczalności, także poprzez wzmacnianie instancji wymiaru sprawiedliwości oraz możliwości skutecznego reagowania na wyzwania dotyczące bezpieczeństwa;
- i) cywilnych aspektów rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji,
- j) walki z korupcją,
- k) monitorowania kampanii dezinformacyjnych i przeciwdziałania im,
- l) ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego;

6. podkreśla potrzebę bardziej proaktywnego włączenia do mandatu misji i operacji prowadzonych w jej ramach koncepcji bezpieczeństwa ludzi, potrzeb bezpieczeństwa ludności lokalnej, wrażliwości na aspekt płci, nadzoru parlamentarnego, przejrzystości i rozliczalności lokalnego sektora bezpieczeństwa;

7. podkreśla, że powodzenie cywilnych misji w dziedzinie WPBiO w dużym stopniu zależy od otwartości na perspektywę kraju przyjmującego i jego poczucia odpowiedzialności; zachęca do stosowania podejść dostosowanych do indywidualnych potrzeb, a także do aktywnego zaangażowania i współpracy z rządem państwa, w którym realizowana jest misja, społeczeństwem obywatelskim i ludnością lokalną; podkreśla w związku z tym, jak ważne jest zapewnienie rozliczalności na szczeblu lokalnym w całym okresie realizacji mandatu misji, od projektu po jej przeprowadzenie, monitorowanie i ocenę; podkreśla, że personel cywilnych misji w dziedzinie WPBiO musi budować oparte na zaufaniu stosunki z rządami państw przyjmujących, społeczeństwem obywatelskim i ludnością lokalną, co wymaga świadomości sytuacyjnej, zrozumienia kulturowego i znajomości języków lokalnych; z zadowoleniem przyjmuje wytyczne operacyjne ESDZ dotyczące proaktywnego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w misje w dziedzinie WPBiO; przypomina, że w ramach misji cywilnych należy zwracać szczególną uwagę na dynamikę konfliktów, solidne procesy oceny i ograniczania ryzyka oraz że muszą one obejmować monitorowanie i ocenę interwencji w ramach WPBiO, które są w większym stopniu oparte na skutkach, a także więcej mechanizmów konsultacji i informacji zwrotnych; zaleca utworzenie formalnych, nieformalnych i anonimowych kanałów dla informacji zwrotnych dotyczących misji i skarg od społeczeństwa obywatelskiego, które byłyby bezpieczne i pewne, aby pomóc UE lepiej zrozumieć skuteczność prowadzonych operacji;

8. zauważa, że w niektórych przypadkach powodzenie cywilnych misji WPBiO jest zagrożone w związku z niewypełnieniem przez rządy państw przyjmujących zobowiązań w zakresie reform; apeluje w związku z tym o intensyfikowanie współpracy z krajami przyjmującymi oraz o zwracanie jednakowej uwagi na szkolenia i reformy instytucjonalne; apeluje o wykorzystanie zintegrowanego podejścia UE obejmującego cywilne misje w dziedzinie WPBiO, pomoc rozwojową i humanitarną na potrzeby zapewnienia cywilnym misjom w dziedzinie WPBiO niezbędnego efektu dźwigni, aby utrzymać rządy państw przyjmujących na drodze do wypełnienia ich zobowiązań oraz przestrzegania podstawowych wolności i praw człowieka; podkreśla znaczenie koordynacji cywilnych misji w dziedzinie WPBiO z innymi partnerami międzynarodowymi zaangażowanymi w podobne działania w państwie przyjmującym; zauważa, że cywilne misje w dziedzinie WPBiO często prowadzone są w krajach i regionach kwestionowanych przez podmioty państwowe i niepaństwowe, gotowe podważyć zdolności i wiarygodność UE jako gwaranta bezpieczeństwa; podkreśla w związku

z tym, że wszystkie działania UE muszą być wiarygodne w oczach ludności i władz lokalnych i regionalnych, opierać się na ścisłej i uczciwej współpracy z państwami przyjmującymi, a także że konieczne jest utrzymywanie stałej komunikacji między personelem misji, władzami krajowymi i szerszymi grupami ludności; w związku z tym wzywa UE i jej państwa członkowskie do poprawy komunikacji strategicznej w zakresie cywilnego zarządzania kryzysowego w celu uzyskania wsparcia politycznego w obrębie UE i w krajach, w których odbywają się misje, poprzez prowadzenie dostosowanej do potrzeb komunikacji strategicznej dla każdej misji, podkreślanie celów i wartości misji oraz korzyści dla lokalnej ludności, a także poprzez wspieranie skuteczniejszej rekrutacji wykwalifikowanego personelu, w tym kobiet, do cywilnych misji w dziedzinie WPBiO;

9. uważa, że cywilny wymiar WPBiO powinien być częścią szerszej strategii politycznej dotyczącej podstawowych przyczyn konfliktów, w tym zmiany klimatu; przypomina, że misje powinny opierać się na analizach konfliktów wrażliwych na zmianę klimatu, i apeluje o dalsze uwzględnianie zmiany klimatu i degradacji środowiska w cywilnym zarządzaniu kryzysowym; podkreśla, że w umowie 2.0 należy uwzględnić związek między zmianą klimatu a bezpieczeństwem, jasno określając, w jaki sposób można wdrożyć tę kwestię w kontekście cywilnego zarządzania kryzysowego; ponawia apel Rady wyrażony w jej konkluzjach z grudnia 2022 r., by poczyniono konkretne kroki w celu zmniejszenia śladu środowiskowego misji i operacji, tak by do 2050 r. osiągnąć neutralność klimatyczną zgodnie z celami określonymi w Europejskim Zielonym Ładzie;

10. podkreśla znaczenie oceny wysiłków w ramach cywilnego wymiaru WPBiO w konkretnych dziedzinach, zwłaszcza w odniesieniu do pojawiających się nowych wyzwań w zakresie bezpieczeństwa, takich jak instrumentalizacja migracji, bezpieczeństwo morskie i przestępczość zorganizowana; wyraża ubolewanie z powodu utrzymujących się braków w zdolności UE do uprzedzania i wykrywania zagrożeń hybrydowych, zwłaszcza manipulowania informacją, co bezpośrednio wpływa na powodzenie cywilnych misji w dziedzinie WPBiO; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje decyzję o opracowaniu unijnego zestawu narzędzi do przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym na potrzeby skoordynowanej reakcji na kampanie hybrydowe; z zadowoleniem przyjmuje też wspólny komunikat w sprawie unijnej polityki w zakresie cyberobrony, zwracając uwagę na znaczenie odporności cybernetycznej dla misji w dziedzinie WPBiO, a jednocześnie podkreśla potrzebę dalszego rozwoju polityki i zdolności UE w zakresie cyberobrony, w tym powołania zespołów szybkiego reagowania na cyberincydenty oraz ich rozszerzenia w kierunku wspierania cywilnych misji w dziedzinie WPBiO; powtarza, że istnieje pilna potrzeba rozwijania zdolności w zakresie komunikacji strategicznej, w tym opracowywania systemów bezpiecznej komunikacji w oparciu o unijny program bezpiecznej łączności, a także tworzenia wspólnej platformy wymiany wiedzy, w tym między CPCC a operacjami w terenie, z wykorzystaniem innowacji technologicznych, przy jednoczesnym zwiększeniu świadomości w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i odporności misji w dziedzinie WPBiO; apeluje o zwiększenie cyberodporności ogólnych struktur CPCC i misji w dziedzinie WPBiO;

11. apeluje, by państwa członkowskie i ESDZ zajęły się nieustannymi i rosnącymi zagrożeniami dla ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego oraz by powstrzymały przemyt dóbr kultury, zwłaszcza w strefach konfliktów;

12. wzywa do wykorzystania nowej umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO do dążenia do pełnego, równego i znaczącego udziału kobiet w cywilnym wymiarze WPBiO; podkreśla, że znaczący wkład kobiet w misje i operacje w dziedzinie WPBiO przyczynia się do ich skuteczności oraz zwiększa wiarygodność UE jako orędownika równych praw kobiet i mężczyzn na całym świecie; przypomina o trzecim unijnym planie działania w sprawie równości płci (2020–2024), który wymaga systematycznego uwzględniania perspektywy płci we wszystkich strategiach politycznych i działaniach zewnętrznych UE, w tym we WPBiO; wzywa państwa członkowskie i ESDZ do wspierania zwiększenia liczby kobiet w operacjach WPBiO, przy czym pierwszym krokiem powinna być próba zwiększenia udziału kobiet do co najmniej 40 % we wszystkich misjach i na wszystkich poziomach do 2024 r.; zaleca państwom członkowskim zatwierdzenie strategii i planu działania CPCC na rzecz zwiększenia udziału kobiet w cywilnych misjach w dziedzinie WPBiO na lata 2021–2024; wzywa państwa członkowskie UE, aby zobowiązały się do stopniowego osiągnięcia parytetu płci przy mianowaniu szefów misji i obsadzaniu innych wysokich stanowisk kierowniczych; zachęca je do ścisłej współpracy z lokalnymi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego w propagowaniu równości płci i, jeśli to możliwe, uwzględnianiu aspektu płci;

13. apeluje o skuteczną realizację programu działań na rzecz ochrony dzieci i dzieci w konfliktach zbrojnych, młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa w ramach cywilnego zarządzania kryzysowego, o aktywne zaangażowanie młodych ludzi w opracowywanie i realizację misji i operacji oraz stosowanie podejścia do analizy konfliktów uwzględniającego młodzież;

14. podkreśla, że przewidywanie przyszłych zmian w środowisku bezpieczeństwa jest kluczem do zapewnienia, aby strategiczne cele cywilnego zarządzania kryzysowego zostały osiągnięte; apeluje o wdrożenie za pomocą nowej umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO większej ilości planowania opartego na scenariuszach, prognoz strategicznych i analizy konfliktów oraz wczesnego ostrzeżenia w procesie podejmowania decyzji dotyczących misji i mandatów;

15. wzywa CPCC, EUMC oraz Sztab Wojskowy UE do opracowania modelu tworzenia i wymiany koncepcji planowania kampanii i misji opartych na najlepszych praktykach, które byłyby przekazywane na jak najwcześniejszym etapie partnerom mającym kluczowe znaczenie dla powodzenia kampanii;

16. wzywa CPCC i unijną Komórkę Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych (MPCC) do położenia nacisku na profesjonalną edukację cywilno-wojskową całego personelu misji w dziedzinie WPBiO poprzez korzystanie z pomocy Europejskiego Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony w kształtowaniu wiedzy specjalistycznej pracowników cywilnych i w dziedzinie obrony, aby zagwarantować, że personel WPBiO będzie w stanie lepiej rozpoznawać złożone wyzwania w zakresie bezpieczeństwa występujące w krajach, w których został rozmieszczony, i lepiej na nie reagować;
17. wzywa dowództwo ESDZ, MPCC, CPCC i WPBiO do wspierania nowej kultury zrozumienia między partnerami cywilnymi i wojskowymi w oparciu o wzmocnione stosunki instytucjonalne oraz wspólną świadomość i ocenę w celu opracowania kompleksowych ram i kultury planowania;
18. wzywa państwa członkowskie, Komisję i ESDZ do opracowania konkretnego planu wdrożenia zintegrowanego podejścia i zapewnienia spójnego stosowania wszystkich odnośnych instrumentów UE i państw członkowskich (wojskowego wymiaru WPBiO, programu „Globalny wymiar Europy”, Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej) i sprawniejszego kierowania nimi w celu osiągnięcia ogólnych celów UE; apeluje o dalsze wysiłki na rzecz zarządzania przejściem między poszczególnymi instrumentami politycznymi i technicznymi UE;
19. podkreśla znaczenie współpracy, w tym ściślejszego koordynowania kwestii mandatów z partnerami takimi jak ONZ, OBWE i NATO, w stawianiu czoła obecnym i przyszłym zagrożeniom i wyzwaniom dla bezpieczeństwa;
20. wzywa państwa członkowskie, aby w poszczególnych przypadkach do zapraszały i angażowały kraje kandydujące do UE do udziału w cywilnych misjach w dziedzinie WPBiO; apeluje o udzielenie pomocy zainteresowanym krajom w celu przeszkolenia i przygotowania ich do udziału w misjach; przypomina w związku z tym o wartości dodanej, jaką partnerstwa z państwami trzecimi mogą wnieść do cywilnych misji w dziedzinie WPBiO; z zadowoleniem przyjmuje pomoc państw trzecich dla Ukrainy i przypomina, że kraje takie jak Norwegia, Islandia, Australia, Szwajcaria, Stany Zjednoczone, Kanada, Nowa Zelandia i Zjednoczone Królestwo mogłyby również przeznaczyć znaczne zasoby polityczne i finansowe na cywilne misje w dziedzinie WPBiO; zachęca Komisję do ponownego przeanalizowania swoich ram dotyczących umów o uczestnictwie z partnerami z państw trzecich, ponieważ od 2010 r. liczba ekspertów oddelegowanych z państw trzecich zmniejszyła się z 200 do 10;

Wdrażanie umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO

21. odnotowuje – wynikające z umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO z 2018 r. – osiągnięcia w zakresie zaangażowania państw członkowskich w opracowywanie ich krajowych planów wdrażania, w tym za pomocą zorganizowanego dialogu oraz wymiany dobrych praktyk i wyciągniętych wniosków, dalszego rozwijania tych działań dzięki ustrukturyzowanym i regularnym procesom rozwoju zdolności, które to procesy mają zostać uzgodnione, oraz upowszechniania współpracy regionalnej i wspólnych działań wśród państw członkowskich;
22. popiera inicjatywy zmierzające do opracowania instrumentu szkolenia i wyposażania misji cywilnych z myślą o zwiększeniu zdolności UE do wspierania państw trzecich i reagowania na ich konkretne oczekiwania i potrzeby; dlatego apeluje o kontynuowanie tych starań, wyznaczenie więcej liczbowych celów i określenie harmonogramów wszystkich działań, w tym wskazanie odpowiedzialnych podmiotów;
23. podkreśla wyzwania, przed którymi stoją cywilne misje w dziedzinie WPBiO, takie jak dostępność zdolności i zasobów, zdolność reagowania, brak kluczowych wskaźników skuteczności działania, szybsze podejmowanie decyzji oraz bardziej skalowalne, przystosowalne, modułowe misje i wyraźniej określone mandaty, a także fakt, że kwestie te podkreślono już w pierwszej umowie w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO, czego efektem było większe skupienie się na cywilnym wymiarze WPBiO, ale nie pełna operacyjność i odpowiadające jej zwiększenie udziału i odpowiedzialności państw członkowskich, którymi to kwestiami należy się pilnie zająć w nowej umowie w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO;
24. odnotowuje liczbę długotrwałych cywilnych misji w dziedzinie WPBiO, które wskazują na potrzebę dobrze określonych celów, zarówno politycznych, jak i operacyjnych, strategii wyjścia oraz oceny misji; wzywa do wprowadzenia strategii wyjścia dla misji cywilnych, ze wskaźnikami pozwalającymi zmierzyć ich sukces, co pozwoli na szybsze zamykanie misji po osiągnięciu celów operacyjnych i politycznych, a także gdy nie zostały one osiągnięte lub gdy nie jest już możliwe spełnienie odpowiednich warunków bezpieczeństwa, warunków politycznych lub strategicznych w kraju siedziby; w związku z tym wzywa do przeprowadzenia szerszej debaty politycznej na temat zamykania misji, które nie przynoszą pożądanых skutków, co grozi legitymizacją braku postępów w kraju przyjmującym;
25. zauważa, że obecnie jedynymi ocenami mandatów cywilnych misji w dziedzinie WPBiO są przeglądy strategiczne służące przedłużeniu misji, jej dostosowaniu lub zamknięciu; zwraca uwagę na znaczenie opracowania i ustanowienia systemu i metodyki, które umożliwiłyby ocenę wyników misji, ich skuteczności i zarządzania finansami; podkreśla w związku z tym znaczenie bezstronnego i niezależnego mechanizmu oceny skutków misji; z zadowoleniem przyjmuje dokument dotyczący możliwości w zakresie oceny przedstawiony w tym celu przez ESDZ; przypomina, że na ocenę cywilnych misji w dziedzinie WPBiO i ich skuteczności należy przeznaczyć odpowiednie środki oraz że systematyczną ocenę należy uwzględniać przy podejmowaniu decyzji politycznych dotyczących zarówno obecnych, jak i przyszłych misji;

26. z zadowoleniem przyjmuje wytyczne operacyjne ESDZ–CPCC, które mają dostarczyć narzędzi dla cywilnych misji w dziedzinie WPBiO, aby były one proaktywne w angażowaniu podmiotów społeczeństwa obywatelskiego jako kluczowych partnerów na wszystkich szczeblach i etapach procesów; z zadowoleniem przyjmuje wytyczne operacyjne ESDZ dotyczące uwzględniania praw człowieka oraz należytej staranności w zakresie praw człowieka i apeluje o ich skuteczne wdrożenie, w szczególności poprzez ustanowienie jasnych procedur wewnętrznych dotyczących zarządzania ryzykiem związanym z prawami człowieka w powiązaniu ze wsparciem sektora bezpieczeństwa.

Wzmocnienie i dostarczenie zdolności odpowiadających poziomowi ambicji umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO

27. wzywa ESDZ do wypracowania wraz z odpowiednimi służbami Komisji i państwami członkowskimi ustrukturyzowanego i regularnego procesu rozwoju zdolności cywilnych, który pozwoli ocenić potrzeby państw członkowskich w zakresie zdolności, opracować wymogi, przeprowadzać analizę luk i okresowy przegląd postępów; zachęca wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do zbadania możliwości zapewnienia zachęt finansowych w celu wsparcia państw członkowskich w ich wysiłkach na rzecz rozwoju zdolności, jak wskazano w umowie w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO z 2018 r., a jednocześnie przypomina państwom członkowskim o utrzymaniu w nowej umowie zobowiązania do rozwijania pełnego zakresu zdolności potrzebnych do podjęcia i utrzymania cywilnych misji zarządzania kryzysowego;

28. ubolewa, że mimo iż cywilne misje w dziedzinie WPBiO należą do podstawowych zobowiązań w ramach umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO, państwa członkowskie wciąż nie wywiązują się ze swoich zobowiązań do zapewnienia wystarczającej liczby pracowników misji, a 10 państw członkowskich zapewnia obecnie 78 % oddelegowanych pracowników, a 17 państw członkowskich jedynie 22 %; wzywa państwa członkowskie do utrzymania w nowej umowie zobowiązania do wspólnego zwiększenia liczby i udziału oddelegowanego personelu we wszystkich misjach i na wszystkich szczeblach, przy czym należy dążyć do osiągnięcia celu w postaci 100 % oddelegowanego personelu na wszystkich stanowiskach operacyjnych i co najmniej 60 % oddelegowanego personelu na stanowiskach nieoperacyjnych; wzywa państwa członkowskie do harmonizacji oddelegowania personelu, aby ograniczyć zakłócający wpływ nieskoordynowanej rotacji personelu w poszczególnych misjach; ponadto wzywa państwa członkowskie do zapewnienia oddelegowanym pracownikom wynagrodzenia za udział w misjach UE poprzez politykę rozwoju kariery; wzywa ESDZ do przeanalizowania obecnej sytuacji i ustanowienia dla państw członkowskich wskaźników, które mierzyłyby wskaźnik rotacji pracowników i wskaźnik obsadzenia stanowisk w zależności od kategorii stanowiska i rodzaju zatrudnienia;

29. podkreśla potrzebę przeprowadzenia reformy polityki i systemu zarządzania zasobami ludzkimi oraz zagwarantowania, że warunki pracy w cywilnych misjach w dziedzinie WPBiO przyczynią się do stworzenia bezpieczniejszego i bardziej inkluzywnego środowiska, zwłaszcza dla kobiet; z zadowoleniem odnotowuje wysiłki ESDZ zmierzające do wyeliminowania słabych punktów w obszarze wsparcia udzielanego pracownikom misji, w tym przegląd kodeksu postępowania, ze szczególnym uwzględnieniem zasad dotyczących praw człowieka, oraz do opracowania modelu generowania i dzielenia się najlepszymi praktykami w zakresie kampanii lub koncepcji planowania misji; podkreśla potrzebę utworzenia sieci zaufanych doradców; apeluje o sformalizowany, znaczący i systematyczny proces konsultacji z przedstawicielami personelu służącego w cywilnych misjach bezpieczeństwa UE; wzywa ESDZ do zbadania sposobów zmniejszenia rotacji personelu i liczby nieobsadzonych stanowisk, w tym m.in. poprzez wydłużenie czasu oddelegowania;

30. wyraża ubolewanie z powodu ograniczonych zasobów ESDZ w obszarze cywilnego wymiaru WPBiO jako całości, w tym CPCC, która obecnie zapewnia wsparcie 12 misjom liczącym 2 200 osób i zatrudnia 110 osób; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia szybkiego przeobrażenia CPCC w sprawnie działający sztab operacyjny, za pomocą udostępnienia mu niezbędnych środków finansowych, pracowników i wiedzy fachowej; podkreśla potrzebę planowania i prowadzenia przez MPCC wszystkich misji wojskowych o wyraźnej strukturze dowodzenia oraz zapewnienia im niezbędnego personelu, funduszy i infrastruktury; podkreśla potrzebę zwiększenia koordynacji i interakcji cywilno-wojskowej na szczeblu UE oraz zwiększenia komplementarności i synergii z wojskowym wymiarem WPBiO, przy jednoczesnym zachowaniu odrębności cywilnych i wojskowych struktur dowodzenia;

31. zaznacza, że szkolenia mają kluczowe znaczenie dla skuteczności, która z kolei jest niezbędna dla powodzenia cywilnych misji w dziedzinie WPBiO; apeluje o przeprowadzenie kompleksowej oceny całej struktury cywilnych szkoleń z zakresu WPBiO, aby określić potrzeby, luki i nakładające się szkolenia w państwach członkowskich w celu poprawy i harmonizacji polityki UE dotyczącej szkoleń w dziedzinie WPBiO, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnych; uważa, że podstawowe elementy i koncepcje praw człowieka oraz uwzględniania problematyki płci powinny być systematycznie włączane do szkoleń przed rozpoczęciem służby i szkoleń wprowadzających; przypomina, że szkolenie dla cywilnych misji w dziedzinie WPBiO musi wyposażać personel w wiedzę, zrozumienie, umiejętności i postawy wymagane w złożonym środowisku kulturowym, w tym w odniesieniu do potrzeb ludności lokalnej, i dlatego powinno obejmować sesje dotyczące międzynarodowego prawa humanitarnego, praw człowieka, równości płci, współpracy cywilno-wojskowej, bezpieczeństwa ludzkiego, uwrażliwienia na konflikty, przeciwdziałania rasizmowi i komunikacji międzykulturowej;

32. wzywa Komisję, ESDZ, CPCC i MPCC do lepszego dostosowania się do tworzenia międzyagencyjnych grup roboczych, wykorzystywania ćwiczeń i szkoleń, aby pomóc w rozwijaniu najlepszych praktyk, współpracy międzyagencyjnej i solidnych międzyfunkcyjnych stosunków osobistych, które mają kluczowe znaczenie dla skutecznego partnerstwa cywilno-wojskowego w takich miejscach jak kraje Partnerstwa Wschodniego;

33. podkreśla znaczenie zwalczania szkodliwej dezinformacji skierowanej na cywilne misje w dziedzinie WPBiO; apeluje o zwiększenie liczby szkoleń dla personelu misji poświęconych przewidywaniu i wykrywaniu zagrożeń hybrydowych, zwłaszcza manipulowaniu informacją, oraz reagowaniu na nie; odnotowuje zwiększenie współpracy między działem StratCom ESDZ a misjami UE w celu przeciwdziałania wymierzonym w nie operacjom dezinformacyjnym; wzywa, by współpraca ta obejmowała wszystkie misje UE za granicą i by w każdej misji zapewniono dobrze wyszkolony personel odpowiedzialny za monitorowanie, zgłaszanie i w miarę możliwości przeciwdziałanie dezinformacji; uważa, że strategii dezinformacji na dużą skalę należy przeciwdziałać za pomocą kompleksowego, skutecznego i skoordynowanego planu działania ESDZ i UE przy aktywnym wsparciu misji i delegacji;

34. apeluje o wdrożenie trwałego, długoterminowego budowania zdolności i szkoleń, tam gdzie jest to możliwe i wymagane, takich jak programy szkolenia instruktorów, w celu zapewnienia długoterminowej rentowności misji i ich powodzenia; apeluje o włączenie do mandatów misji w dziedzinie WPBiO zadań doradczych i szkoleniowych na temat postępowania z nowymi technologiami;

35. przypomina, że zarządzanie wiedzą jest kluczowe i stanowi zasadniczą część wdrażania zintegrowanego podejścia; podkreśla znaczenie opracowania struktury zarządzania wiedzą w celu przechowywania wiedzy specjalistycznej, wspierania najlepszych praktyk i wyciągania wniosków w bardziej systematyczny sposób, a także upowszechniania kultury uczenia się wśród osób pracujących w obszarze cywilnych misji w dziedzinie WPBiO i na nich; pozytywnie ocenia obecne wysiłki ESDZ i CPCC w tym kierunku; wzywa państwa członkowskie, by wsparły powołanie specjalnych ekspertów ds. zarządzania wiedzą i oceny w tej dziedzinie oraz w CPCC;

Zwrócenie odnowionej i skoncentrowanej uwagi na obecne misje

36. z zadowoleniem przyjmuje zmianę mandatu misji doradczej UE w Ukrainie na potrzeby realizacji nowych zadań mających na celu wsparcie Ukrainy w obliczu wojny napastniczej prowadzonej przez Rosję; przypomina, że silne cywilne wsparcie bezpieczeństwa dla Ukrainy będzie miało zasadnicze znaczenie dla jej odbudowy i drogi prowadzącej do członkostwa w UE; wzywa UE i jej państwa członkowskie do dalszego zwiększania wsparcia dla rozwoju potencjału cywilnego w Ukrainie, w tym walki z korupcją, ustanowienia skutecznego systemu rządów prawa oraz zwiększenia cyberodporności i odporności na zagrożenia hybrydowe; wyraża uznanie dla pracy i fizycznej obecności na terytorium Ukrainy 79-osobowego personelu misji cywilnej UE (EUAM Ukraine); zachęca, by w ramach misji kontynuowano prace wspierające Ukrainę w dokumentowaniu i badaniu zbrodni wojennych; wzywa Komisję, by w kontekście negocjacji akcesyjnych z Ukrainą jak najszybciej nawiązała współpracę z EUAM Ukraine, aby wykorzystać jej doświadczenie w kwestiach bezpieczeństwa, wieloletnie partnerstwo z władzami ukraińskimi oraz jej silną obecność w terenie; podkreśla istotne wsparcie, jakiego misja udziela w obszarze dochodzeń w sprawach karnych;

37. z zadowoleniem przyjmuje szybkie rozmieszczenie obserwatorów Misji Obserwacyjnej Unii Europejskiej w Gruzji (EUMM) na granicy Armenii i Azerbejdżanu, co stanowi ważny środek stabilizujący, mający na celu zmniejszenie napięć między tymi dwoma krajami; zachęca ESDZ do zbadania możliwości dalszej współpracy między cywilnymi misjami WPBiO na podobnych zasadach; uważa, że jest to pozytywny przykład modułowych i skalowalnych mandatów, promowanych w Strategicznym Kompasie, które można by jeszcze bardziej wzmocnić poprzez wykorzystanie narzędzi szybkiego reagowania, takich jak zespoły specjalistyczne i eksperci zewnątrzni; podkreśla, że wszystkie te innowacje i zwiększona elastyczność muszą opierać się na w pełni zintegrowanym podejściu do działań reagowania kryzysowego, aby zmaksymalizować efekty w terenie i zapewnić efektywne wykorzystanie budżetu;

38. z zadowoleniem przyjmuje niedawne ustanowienie cywilnej misji Unii Europejskiej w Armenii (EUMA), która ma pomóc ustabilizować sytuację na obszarach przygranicznych Armenii, zbudować zaufania w terenie oraz zapewnić warunki sprzyjające wysiłkom na rzecz normalizacji stosunków między Armenią a Azerbejdżanem; wzywa misję do udziału we wszelkich dialogach i inicjatywach zwiększających pokój i bezpieczeństwo w regionie; wzywa władze Azerbejdżanu do udzielenia EUMA dostępu do korytarza Lachin w celu dokonania oceny sytuacji na miejscu i wkładu w jej rozwiązanie;

39. przyznaje, że kluczowe wsparcie ze strony misji Unii Europejskiej w zakresie praworządności (EULEX) KOSOVO pomogło ostatnio zmniejszyć napięcia i przywrócić zaufanie w północnym Kosowie; wzywa państwa członkowskie UE do dalszego wspierania misji poprzez mobilizację i wysyłanie na miejsce niezwykle potrzebnych sformowanych jednostek policji;

40. podkreśla znaczenie EUAM Iraq, misji pomocy granicznej Unii Europejskiej (EUBAM) w Rafah i Misji Policyjnej Unii Europejskiej na Terytoriach Palestyńskich (EUPOL COPPS), rozmieszczonych obecnie w regionie Bliskiego Wschodu; apeluje o wszelkie możliwe synergie między obiema misjami rozmieszczonymi w Palestynie;

41. wyraża zaniepokojenie rozwojem sytuacji politycznej i sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w Libii; wzywa władze Libii do ułatwienia pracy EUBAM Libia przy realizacji jej mandatu i w całym zakresie jej funkcjonowania;

42. wyraża uznanie dla osiągnięć pięciu cywilnych misji w dziedzinie WPBiO w Afryce i apeluje o dalsze wykonywanie ich mandatów; wzywa ESDZ do rozważenia wszystkich opcji dotyczących misji Unii Europejskiej w zakresie budowania zdolności w Mali (EUCAP Sahel Mali) oraz misji doradczej UE w Republice Środkowoafrykańskiej (EUAM RCA), z uwagi na pogorszenie się sytuacji politycznej i bezpieczeństwa, w tym decyzji o ich zakończeniu; z niepokojem odnotowuje zmiany w zakresie bezpieczeństwa w Sahelu i Zatoce Gwinejskiej; potępia rosnącą obecność wspieranej przez Kreml Grupy Wagnera w tym regionie oraz jej strategię mającą na celu monopolizację aktywów krajów, w których grupa ma siedzibę, ze szkodą dla ludności, a także potępia okrucieństwa popełniane wobec miejscowej ludności; apeluje o utworzenie sieci doradców ds. bezpieczeństwa w ramach misji WPBiO w krajach afrykańskich, które chcą współpracować z UE w zakresie spraw wojskowych i bezpieczeństwa;

43. przypomina o ambitnych celach wyznaczonych dla 5 000 funkcjonariuszy policji na posiedzeniu Rady w Feirze w 2000 r. i uznaje wartość cywilnych celów podstawowych (CHG) uzgodnionych od 2008 r.; apeluje o pilne osiągnięcie tych celów, w szczególności w zakresie zdolności do szybkiego reagowania i wykorzystania formacji wielonarodowych w ramach art. 44 TUE; podkreśla znaczenie pełnej realizacji celów określonych w Strategicznym Kompasie dla cywilnego wymiaru WPBiO (m.in. możliwość rozmieszczenia 200 ekspertów w ciągu 30 dni) poprzez wykorzystanie niedawnych działań UE zmierzających do w sprawniejszego, bardziej reaktywnego i skoordynowanego działania w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje szybkie podejmowanie decyzji i uruchomienie unijnej komórki obserwacyjnej w Armenii; podkreśla, że należy zmienić procedury podejmowania decyzji, w tym rozważyć przejście na głosowanie większością kwalifikowaną w odniesieniu do niektórych aspektów misji; podkreśla potrzebę stworzenia planów awaryjnych dla każdej cywilnej misji w dziedzinie WPBiO w koordynacji z MPCC, CPCC i zdolnością szybkiego rozmieszczania w oczekiwaniu na potencjalne sytuacje nadzwyczajne, w których może być potrzebna zdolność szybkiego rozmieszczania;

Zwiększenie finansowania w celu zaspokojenia ambicji

44. ubolewa nad faktem, że budżet WPBiO na cywilne misje w dziedzinie WPBiO w okresie od wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2014–2020 do wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 wzrósł jedynie nieznacznie (z poziomu wyjściowego wynoszącego ok. 350 mln EUR rocznie), a jednocześnie zwiększyła się liczba i zakres misji, środowisko bezpieczeństwa stało się bardziej wymagające, wzrosły koszty działań oraz inflacja i zwiększyła się liczba pracowników kontraktowych, co ogranicza możliwości rozszerzenia mandatów obecnych misji lub ewentualnego ustanowienia nowych misji w odpowiedzi na pilne potrzeby w zakresie bezpieczeństwa; apeluje także o zmianę struktury budżetu WPZiB i utworzenie jednej linii budżetowej na cywilną misję w dziedzinie WPBiO, aby umożliwić lepszą kontrolę i większą przejrzystość;

45. podkreśla, że potrzebny jest solidniejszy i bardziej realistyczny budżet WPZiB, który odpowiadałby potrzebom nowych i trwających cywilnych misji w dziedzinie WPBiO; apeluje o znaczne zwiększenie środków na budżet WPZiB przy jednoczesnym zapewnieniu efektywnego wykorzystania środków przeznaczonych na cywilne misje w dziedzinie WPBiO, aby mieć pewność, że pozwalają one reagować na sytuacje kryzysowe i nieprzewidziane wydarzenia, a także o aktywne określanie, jakie projekty i programy komplementarne mogłyby być finansowane z innych odpowiednich budżetów UE, zapewniając należyte zarządzanie finansami i staranne ustalanie priorytetów w odniesieniu do istniejących zasobów;

46. uważa, że istnieje potrzeba ustanowienia solidnej polityki w zakresie sprzętu i usług potrzebnych krajom partnerskim, w których odbywają się cywilne misje w dziedzinie WPBiO; wzywa do ustanowienia specjalnej linii budżetowej w ramach ogólnego zwiększonego budżetu WPZiB, lub „instrumentu wsparcia cywilnego”, aby zapewnić krajom partnerskim sprzęt i usługi z myślą o wzmocnieniu ich zdolności cywilnych;

47. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ze względu na obecną wysoce niestabilną sytuację geopolityczną i powrót wojny do Europy wydatki UE na obronę w ostatnim czasie znacznie wzrosły, ale ubolewa, że nie zwiększono finansowania cywilnego wymiaru WPBiO;

48. wzywa ESDZ i służby Komisji do przedstawienia wieloletnich prognoz budżetowych, oceny bieżących działań i przejrzystych szacunków poziomów absorpcji środków w obszarze misji; podkreśla, że takie środki są niezbędne, aby ułatwić przygotowanie decyzji o ograniczeniu nieskutecznych działań, zwiększyć skuteczność i elastyczność dzięki wyraźnym mandatom oraz zapewnić jasno określone strategie przejścia i wyjścia; przypomina, że planowanie operacyjne i planowanie finansowe misji powinny od początku iść w parze; wzywa państwa członkowskie do podejmowania konkretnych zobowiązań dotyczących udziału personelu na początkowych etapach zatwierdzania misji;

49. apeluje o to, aby w nowym Strategicznym Kompasie określono ambicje polityczne i strategiczne dla misji w dziedzinie WPBiO, a także zdolności i zasoby niezbędne do wywołania przez nie pozytywnych zmian; potwierdza cel Strategicznego Kompas, jakim jest wywieranie pozytywnego wpływu w odniesieniu do szybkości i solidności wspólnych reakcji na konflikty światowe;

50. podkreśla podstawową rolę Parlamentu jako władzy budżetowej oraz w kontroli WPBiO, w tym cywilnych misji w dziedzinie WPBiO; w związku z tym wzywa do większego zaangażowania Parlamentu Europejskiego w proces decyzyjny dotyczący misji cywilnych WPBiO; stanowczo domaga się, aby dostarczano mu wszelkich informacji niezbędnych do wypełniania jego obowiązków zgodnie z Traktatami i wobec obywateli; podkreśla w związku z tym, że obecny sposób dostarczania informacji jest niewystarczający, aby Parlament Europejski mógł wykonywać swoje obowiązki i w oczekiwaniu na zmianę porozumień międzyinstytucjonalnych z 2002 r. uzyskać dostęp do informacji w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony;

o

o o

51. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącemu Komisji/wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie oraz Komisji.
